OBSAH

Príhovor 3
Sväté Písmo 4
Otázky a odpovede 8
Čudotvorné ikony 10
Detská stránka 12
Rozhovory s duchovnými 18
Tiesňové volania 20
Životy svätých 21
Chrobák 23
Akcie BPM 24
Pojas Presvätej Bohorodičky nedovolil zabiť ešte nenarodené dieťa 26
Bordeaux s nádychom Patmosu 28
Recepty 31

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

Obálka: Oslavy BPM v Michalovciach - liturgia
Oslavy BPM v Michalovciach - program

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XVIII./2013

šéfredaktor: *Peter Polakovič*
redaktori: *Alexander Haluška, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, protodiakon Ján Husár, Tatiana Mihaličová, Radka Baková, Miroslav Humenský, jerej Štefan Pružinský*
pokladník: *Peter Polakovič*
technický redaktor: *Marcela Hvižďaková*
detská stránka: *Janka Kobanová, Lenka Kimáková*
redaktori pre distribúciu: *Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková*
korektúra: *prot. Peter Kormaník*

Vydáva:
Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980

e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreosvietenosti Rastislava, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok + poštovné 10,40 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8,
080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.

Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciame.

ISSN 1335-6739
Číslo indexu: EV 3633/09

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Dôstojní otcovia duchovní, milí mladí priatelia, bratia a sestry, sláva Isusu Christu!

V mesiaci február sme si pripomenuli Svetový deň pravoslávnej mládeže, preto mi dovoľte, aby som aj ja Vás všetkých pozdravil so sviatkom „Sritenija Hospodňa," so Svetovým dňom pravoslávnej mládeže.

Stretnutie Hospodina so starcom Simeonom je výnimočný sviatok a výnimočný deň, ktorý bol svetovým Bratstvom pravoslávnej mládeže - SYNDESMOS a hlavami mnohých pravoslávnych Cirkví vyhlásený za Deň mladých pravoslávnych veriacich. Tento sviatok skrýva v sebe veľký obraz a pozoruhodne jednoduchý návod pre náš život.

Hneď po narodení Jozef a Mária prinášajú malého Isusa do chrámu. Jozef, ktorý je už starší muž, Mária, mladá Bohom vyvolená žena a malé dieťa Isus Christos. Ich prvé kroky po narodení Spasiteľa sledujú do chrámu. Ako keby nám priamo svojím konaním hovorili: „Chcete prežiť plnohodnotný a naplnený život? Choďte k Bohu, do chrámu a tam sa učte, tam proste."

Všimnime si, že do chrámu nešli iba starí ľudia, v našom prípade Jozef, ale je tu zastúpená každá vková kategória ľudí, teda všetci, starší i mladší máme prichádzať do Božieho chrámu a tam sa učiť umeniu žiť, umeniu milovať. Umeniu, ktoré verne nasledovali svätí apoštoli, svätí mučeníci, prepodobní mnísi i bohabojní a blažení manželia. Umeniu, ktoré nám priniesli do našich krajov svätí Cyril a Metod.

Milovaní, v tomto čase sme vyzývaní k tomu, aby sme boli dôstojnými dedičmi tradície a viery svätých Cyrila a Metoda! Aby sme sa nikdy nehanbili pred hocikým vyznať, že sme pravoslávni, že sme ničím nedoplnili, ani nič neubrali zo svojej viery v Boha. Naša viera je presne taká istá aká bola viera svätých solúnskych bratov, svätých apoštolov, mučeníkov i všetkých spravodlivých, že náš pohľad na Boha je presne taký istý ako nám ho ukázal Spasiteľ Isus Christos.

Radosti moje, nech tento deň bude pre nás všetkých posilou a motiváciou. Nech vieme spolu pracovať pre dobrú vec, nech sa staneme blahoslavenými dedičmi svätých Cyrila a Metoda.

S láskou v Christu

Alexander Haluška

Viceprezident Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

Ospravedlnenie

Vážení čitatelia, ospravedlňujeme sa Vám za nesprávny preklad troparu na počesť sv. veľkomučeníka Juraja v Istine č. 1/2013 na strane 17. Namiesto slov: „obhajca kresťanov" má byť „zástanca kráľov".

Redakcia Istiny

Blažený muž
(2. časť)

Nadpis žalmu: V hebrejskej a latinskej Biblii žalm nemá nadpis, no v niektorých rukopisoch Septuaginty (LXX – grécky preklad z 3 st. pred Christom), v prekladoch závislých od LXX, ako aj v cirkevnoslovanskom preklade Knihy žalmov už nadpis nachádzame: Ѱалóмъ дѣдꙋ, не надпи́санъ оу҆ є҆вре́й – Žalm Dávidov, u Židov bez nadpisu.

Autor žalmu: Podľa väčšiny svätých Otcov a pravoslávnych biblistov je autorom kráľ Dávid, ktorého meno sa spomína aj v nadpise. Dávid je autorom vyše polovice všetkých žalmov, vďaka čomu sa Knihe žalmov hovorí aj Dávidova. Kráľ Dávid je duchovným otcom celej Knihy žalmov, pretože ďalšie žalmy písali najmä chrámoví speváci a ich rodiny, t.j. tí, ktorých on sám ustanovil na túto službu pri svätostánku a neskôr pri jeruzalemskom chráme.

Bohoslužobné použitie žalmu: Prvý žalm v bohoslužobnej praxi Pravoslávnej cirkvi otvára týždenný cyklus tzv. kafizmových čítaní, ktorý sprevádza pravoslávne bohoslužby počas celého liturgického roka. Keďže týždenný cyklus začína v sobotu večer na večerni, prvá kafizma, a aj prvý žalm, je umiestnená do štruktúry tejto večernej bohoslužby. Použitie prvého žalmu hneď v úvode týždenného cyklu je potvrdením veľkého významu jeho poučného a inšpirujúceho obsahu a tak sa veriacemu človeku hneď na začiatku predostiera cesta a cieľ jeho života – blaženosť, ale aj varovanie pred opustením tejto cesty a poukázanie na jej neblahý koniec.

Okrem tohto použitia sa slová prvého žalmu používajú na večerných bohoslužbách pred takmer všetkými veľkými tzv. hospodskými a bohorodičnými sviatkami, sviatkami tzv. polijelejných svätých a na všetkých vsenočných bdeniach. Hovoríme o tzv. prvej antifóne prvej kafizmy – „Blažen muž“, ktorý pozostáva zo šiestich veršov žalmov prvej kafizmy (prvej slávy). V tejto antifóне sú prvé dva verše z prvého žalmu: 1, 1 a 1, 6.

Keďže sa v období Veľkého pôstu prvých 137 žalmov (okrem 136. žalmu), resp. dva verše z každého žalmu používajú ako prokimen a verš (stich) na každej večerni a šiestom čase, tak z tohto dôvodu sú slová z prvého žalmu (v. 6 a 1) použité na šiestom čase v pondelok prvého týždňa Veľkého pôstu.

Text žalmu: Блѫже́нъ мꙋ́жъ, и҆́же не и҆́де на совѣ́тъ нечести́выхъ, и҆ на пꙋ́тѝ грѣ́шныхъ не ста̀, и҆ на сѣда́лищи гꙋби́телей не сѣ́де: но въ зако́нѣ гдⷭ҇ни во́лѧ є҆гѡ̀, и҆ въ зако́нѣ є҆гѡ̀ поꙋчи́тсѧ де́нь и҆ но́щь. И҆ бꙋ́детъ ꙗ҆́кѡ дре́во насажде́ное при и҆схо́дищихъ во́дъ, є҆́же пло́дъ сво́й да́стъ во вре́мѧ своѐ, и҆ ли́стъ є҆гѡ̀ не ѿпаде́тъ: и҆ всѧ̑,

ѥ҆лѝка а҆́ще творѝтъ, ᲂу҆спѣ́етъ. Не та́кѡ нечестѝвїи, не та́кѡ: но ꙗ҆́кѡ пра́хъ, є҆го́же возмета́етъ вѣ́тръ ѿ лица̀ землѝ. Сегѡ̀ ра́ди не воскре́снꙋтъ нечестѝвїи на сꙋ́дъ, нижѐ грѣ́шницы въ совѣ́тъ пра́ведныхъ. Ꙗ҆́кѡ вѣ́сть гдⷭ҇ь пꙋ́ть пра́ведныхъ, и҆ пꙋ́ть нечестѝвыхъ погѝбнетъ.

1 Blažený je muž, ktorý nechodil na zhromaždenie bezbožných, na ceste hriešnikov nestál a v spoločnosti s rúhajúcimi sa nesedel, 2 no v Hospodinovom Zákone má záľubu a Jeho Zákonom sa bude poúčať deň aj noc. 3 A bude ako strom vysadený pri prameňoch vôd, ktorý vo svojom čase vydá svoj plod a jeho list neodpadne. A vo všetkom, čo bude robiť, uspeje. 4 Nie tak bezbožní, veru nie: (tí budú) ako prach, ktorý vietor rozmetá z povrchu zeme. 5 Preto bezbožní nebudú vzkriesení na súd, ani hriešnici na zhromaždenie spravodlivých. 6 Pretože Hospodin pozná cestu spravodlivých a cesta bezbožných zanikne.

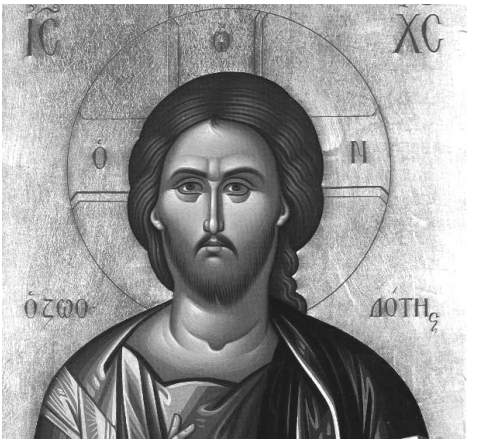

Výklad žalmu:

1, 1 – Блѫже́нъ мꙋ́жъ, и҆́же не и҆́де на совѣ́тъ нечестѝвыхъ, и҆ на пꙋтѝ грѣ́шныхъ не ста̀, и҆ на сѣда́лищи гꙋбѝтелей не сѣ́де: – Blažený je muž, ktorý nechodil na zhromaždenie bezbožných, na ceste hriešnikov nestál a v spoločnosti s rúhajúcimi sa nesedel. – Blaženosť pre človeka je pripodobenie sa Bohu, pretože jediný skutočne blažený je mocný Kráľ kraľujúcich a Hospodin panujúcich (por. 1Tim 6, 15). Veľký kráľ a prorok Dávid svoje žalmy začal blaženstvom tak, ako jeho potomok Isus Christos, ktorý svoje evanjeliové učenie začal tiež blaženstvom: „Blažení chudobní duchom, lebo tých je Nebeské Kráľovstvo“ (Mt 5, 3). Pojem „blažený“ (μακάριος) podľa gréckeho mnícha a filozofa Eufimija Zigabena označuje nesmrteľného, t.j. oslobodeného od smrti. Žalmista nazýva blaženým muža a o žene mlčí. Je to preto, že obe pohlavia sú v jednote podľa prirodzenosti, t.j. majú rovnakú prirodzenosť. Ako hovorí svätý Vasilij Veľký: rovnaká cnosť pre muža aj ženu, pretože ako je povedané v knihe Genezis: „A stvoril Boh človeka podľa Božieho obra-

zu ho stvoril, ako muža a ženu ich stvoril“ (1Mjž 1, 27).

„Bezbožný, hriešny, rúhajúci sa“. Podmienkou získania blaženstva je čistota našich myšlienok a rozumné stránenie sa každého zla. Bezbožný je každý človek, ktorý je vnútorne oddelený, odlúčený od Boha, ktorý žije takým spôsobom, ktorý nie je v súlade s prikázaniami Zákona a je nevďačný. Hriešny je každý človek, ktorý upevňuje svoje nemúdre vnútorné rozpoloženie zodpovedajúcimi mu vonkajšími skutkami. Rúhajúcim sa je každý radca zla a vlastne človek, ktorý nielenže sám postupuje nerozumne, zle, ale robí si posmech zo spravodlivého a čestného života. Preto Dávid blahosloví toho, kto nekráčal cestou spolu s bezbožnými, kto neprijal radu hriešnikov a uteká pred zvrátenosťou rúhajúcich sa.

„Nechodil, nestál a nesedel“. Tieto slová vyjadrujú akoby minulý aj prítomný čas zároveň. Vyjadrujú stav človeka. Blaženým je pre Boha človek, ktorý počas svojho života nechodil, nestál a nesedel a o blaženosť usilujúci sa človek je ten, ktorý nechodí, nestojí a nesedí. Chodiť – to je počiatok cesty k blaženosti alebo záhube, stáť – to je osvojenie si cností alebo vášní a sedieť – to je utvrdenie sa v cnostiach alebo vášňach. Preto žalmista hovorí, že blažený je ten, kto sa nestotožnil (nechodil/nechodí) s myšlienkami a pocitmi bezbožných ľudí a chráni si čistotu svojich vlastných myšlienok. A ak aj bude pritiahnutý k zlému, nevytrvá v ňom skutkom (nestál/nestojí) a neutvrdí sa v ňom (nesedel/nesedí). Blažený je teda ten, kto sa nezúčastňuje na zhromaždeniach rúhajúcich sa, vysmievačov a odporcov viery a mravnosti, kto sa stráni stotožňovania sa, spoluúčasti v skutkoch týchto ľudí a konaní protizákonných skutkov. Tieto slovesá poukazujú na tri stupne osvojovania si zla: 1. myšlienka (vnútorné osvojenie si hriechu), 2. skutok (hriech, ktorým škodí sám sebe), 3.

otvorený boj proti pravde (hriech, ktorým škodí všetkým naokolo).

Svätý Ján Zlatoústy považuje za obrovskú cnosť človeka, keď sa vyhýba spoločenstvu bezbožníkov a hriešnikov, je to podľa neho počiatok cesty k blaženosti. Žalmista Dávid nádherne opísal počiatok cesty k blaženosti a správne zhodnotil, že veľký vplyv na duchovný rast alebo úpadok človeka má spoločnosť, v akej sa nachádza. Je veľmi ťažké, ba priam nemožné, aby človek, ktorý sa nachádza v spoločnosti bezbožných, hriešnikov a rúhajúcich sa, neupadol alebo nepodľahol ich spôsobu života. A dnes to platí prinajmenšom dvojnásobne. Počiatkom úspešného vykročenia k duchovnému rastu je tak nespolčovanie sa s takými ľuďmi a nasledovanie tých, ktorí kráčajú podľa rád Hospodinovho Zákona.

Sú dve cesty, obe si navzájom protirečia, sú rozdielne. Je cesta široká, priestranná a cesta úzka a namáhavá. Dvaja sú aj sprievodcovia a každý chce človeka obrátiť k sebe. Na ceste rovnej a miernej je sprievodcom luhár – diabol, ktorý prostredníctvom pôžitkov vlečie za sebou nasledovníkov do zatratenia, do záhuby. Na ceste, ktorá nie je rovná, ale ťažká, je sprievodcom dobrý anjel, ktorý cez namáhavosť získavania a osvojovania si cností, vedie za sebou nasledovníkov k blaženému koncu. Pokiaľ je človek v mladom veku a naháňa sa za tým, čo ho uspokojuje v súčasnom živote, nebude sa starať o budúce. No keď sa stane mužom, keď bude chápanie dokonalejšie, tak uvidí, že život sa pred ním rozdeľuje a vedie buď k cnosti, alebo k poškvrneniu. Ak na to bude pozorne hľadieť svojím duchovným okom, rozlíši, čo vedie k cnosti a čo k zvrátenosti.

Úvodný verš prvého žalmu začína slovom **blažený** a posledné slovo tohto žalmu je **zanikne**, čím sa len potvrdzuje obsahové zameranie žalmu o dvoch životných, no vzájomne si protirečiacich cestách.

Použitá literatúra:

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято--Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троиц¬кой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаев¬ская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ТОЛКОВАЯ ПСАЛТИРЬ с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

Protodiakon Ján Husár

Otázka: „Môže byť pravoslávny kresťan hercom alebo modelkou?“

Odpoveď: „K otázke herectva sa Cirkev úplne konkrétne a jasne vyjadrila na 6. všeobecnom sneme, kde bolo prijaté nasledujúce pravidlo: „Ustanovujeme, aby sa žiadny muž neobliekal do ženských šiat, ani žiadna žena do odevu, ktorý je vlastný mužovi a aby nikto nenosil masky komické, satirické alebo tragické“. Toto pravidlo je vyjadrením vnútorného svedomia Cirkvi, jej učenia a tradície, podľa ktorej človek má žiť v reálnom svete, zaoberať sa skutočnými situáciami, ľuďmi a citmi a nevystavovať sa vplyvu nereálnych predstavení, pri ktorých sa namiesto skutočnosti predstavuje iba jej predstava, náhrada, fikcia alebo napodobenina, ktorá nikdy nemôže celkom zodpovedať skutočnosti a človek si tak zvyká na falošnú alebo prinajlepšom nepresnú predstavu o veciach, ľuďoch a živote. Ak sa človek takémuto vplyvu vystavuje dlhodobo, zanecháva to vážne následky na jeho vnútornom živote a spôsobuje to vážne zmeny jeho vnímania toho, čo sa okolo neho deje. Preto je veľmi dôležité, ak už kresťan nedokáže žiť bez divadla a filmu (film je v tejto súvislosti v princípe to isté, čo divadlo), aby sme vyberali aspoň také predstavenia a filmy, ktoré čo najviac zodpovedajú skutočnosti a najmä zobrazujú čo najmenej zla a hriechu a čo najviac cností, pravdu, dobrých a čestných ľudí. V súčasnosti sú ľudia takí telesní, neduchovní a hriešni, že pre veľkú väčšinu ľudí je pokrokom už to, aby prestali pozerať aspoň zlé a neslušné predstavenia a divadlá a vyberali si iba tie, ktoré majú za cieľ ukázať niečo pozitívne, pekné a dobré. Ocitli sme sa v zvláštnej situácii, keď to, čo bolo kedysi úpadkom, je pre dnešných ľudí často prínosom, pretože sme takí telesní, že aj čisto duševné umenie a kultúra je pre nás často pozdvihnutím a kultiváciou. Pre duchovného človeka je to cesta späť, strata času, márnosť, znepresnenie, znesústredenie, odvedenie od jediného, čo je užitočné; no pre úplne telesného a hriešneho človeka je dobré, ak sa zaoberá aspoň tým pekným, čo vytvára umenie a kultúra. Povedané úplne priamo, ak sme už na takej primitívnej úrovni, že sa nám nechce modliť a nachádzať v spoločenstve reálnych ľudí, tak aspoň pozerajme také filmy a predstavenia, v ktorých sa chváli a ukazuje dobro a nie zlo, cnosť a nie hriech. Snáď to aspoň trochu pomôže.

Čo sa týka modeliek, aj k tomu sa Cirkev jasne vyjadrila v pravidle, ktoré hovorí: „Všetko, čo sa prijíma nie z potreby, ale pre ozdobu, podlieha obvineniu z márnivosti...“. Z uvedených slov je jasné, že povolanie modelky je nezlučiteľné s kresťanstvom a duchovným životom.

V dnešnej dobe niet pre povolanie modelky vôbec žiadneho ospravedlnenia aj preto, lebo takmer všetky oblečenia sú vyrábané tak, aby privádzali k hriechom. Kto to popiera, bezcharakterne klame. V roku 202 jednu mladú kresťanku spoločne s ďalšími kresťanmi kvôli ich viere v Christa hodili na zožratie divým zvieratám. Jedna krava ju zranila v boku a roztrhla jej odev. Vtedy sa skrčená od bolesti postavila na nohy, pozbierala svoj odev a všemožne si ním zakrývala svoje odhalené stehno. Na svoju počestnosť myslela viac ako na neznesiteľnú bolesť. V tejto situácii dokonca poprosila o ihlu a niť, aby si ako-tak zašila svoj roztrhnutý odev. A ešte si aj zviazala vlasy, aby nevyzerala nevhodne v najčestnejšej chvíli svojho života. Krátko na to jej sťali hlavu. Zomrela vo veku 22 rokov a Cirkev si ju ctí ako svätú mučeníčku Perpetuu. Toto je kresťanský ideál. Keď už dnes ženy nedokážu zomierať za Christa, bolo by dobré, keby aspoň duchovne a mravne nezabíjali ľudí okolo seba svojím neslušným oblečením. Keď už kvôli iným ľuďom a Bohu nie sú ochotné nič riskovať alebo obetovať, bolo by dobré, keby si aspoň sami nerozpárali svoje odevy alebo nevyhadzovali peniaze na kúpu už rozpáraných odevov a nerobili zo seba virtuálne prostitútky na ulici bez kúska úcty k sebe, svojim mužom, ľuďom okolo a Bohu. Keď sa už nechcú alebo nevedia slušne obliecť, bolo by dobré, keby neslušnú a zlú módu aspoň neponúkali ďalším obetiam ako modelky. S úctou a láskou v Christu“

jerej Štefan Pružinský

Ikona Božej Matky „Ohnevídnaja“

O starobylej ikone, nazvanej „Ohnevídnaja“ (Ohnivá), je z historických dokumentov a aj z ústneho podania známe veľmi málo. V cirkevných kalendároch vydaných v roku 1815 v Počajeve sa píše, že táto ikona bola nájdená v roku 845. Na ikone je Bohorodička zobrazená sama, bez malého Isusa, s tvárou obrátenou na pravú stranu, pohrúženou do modlitby.

Najzaujímavejším znakom ikony je farba. Božia Matka sa zobrazuje s jasnou tvárou odetá do sýto červeného rúcha. Zdá sa, že práve preto je ikona pomenovaná „Ohnevídnaja“. Bohorodička symbolizuje novozákonnú Cirkev a tiež Krv Baránka, Vykupiteľa Isusa Christa, preliatu za ľudský rod. Miesto, kde sa nachádza originál ikony, nie je známe, no jej kópie sa nachádzajú po celom Rusku.

Pôvod ikony „Ohnevídnaja“ niektorí ľudia považujú za záhadný, no sú predpoklady, ktoré ju umožňujú spojiť s byzantskou ikonou „Agiosoritisou-Svjatoračicou“ (po grécky „Agio Soros – Svätá Rakva“). V gréckej verzii ju nazývajú „Paraklesis – Prositeľnica“, čo sa tiež odrazilo v chápaní významu ikony „Ohnevídnaja“, ktorú písali

ruskí ikonopisci. Zobrazenie „Agiosoritissy“ sa nachádzalo v Chalkopratijskom chráme Bohorodičky v Konštantínopole, ktorý bol postavený v 5. storočí 150 metrov od chrámu Svätej Sofie. Tento chrám sa do dnešných dní nezachoval a na jeho mieste bol po viac ako sto rokoch postavený nový chrám s rovnakým názvom a pri ňom malá bazilika „Svätej Rakvy“. V tejto bazilike je uložený Pojas Presvätej Bohorodičky.

K tejto ikone sa ľudia obracajú s prosbami o uzdravenie z každej choroby, s modlitbami za ukončenie vojny a za uchránenie života a zdravia vojakov.

Sviatkovanie tejto ikony je ustanovené na 10./23. februára.

Modlitba:

Ó, Prečístaja Hospóže Bohoródice, Máti bohoľubívaja, nadéždo nášeho spasénija! Vozzrí mílostivno na predstojáščija s víroju i ľubóviju i poklaňájuščijasja prečístomu óbrazu Tvojemú: priimí náše chvalébnoje pínije sijé i proľíj tépluju Tvojú molítvu o nás hríšnych ko Hóspodu, da, prezrív vsjá náša sohrišénija, spasét i pomílujet nás. Ó, predívnaja Vladýčice! Pokaží na nás čúdnyja mílosti Tvojá. Mólim Ťá umilénno, izbávi nás ot vsjákija skórbi, nastávi na púť vsjákija dobroďíteli i blahostýni, spasí ot iskušénij, bíd i boľíznej, izmí ot nás oklevetánija i ssóry: sochraní ot mólnienosnaho hróma, ot zapalénija óhnennaho, ot hláda, trúsa, potópa i smertonósnyja jázvy: podáj nám svojú mílostivuju pómošč na putí, v móri i na súši, da ne pohíbnem ľúťi. Ó, vsemílostivaja bohoľubívaja Máti, s tvérdym upovániem vozsylájem k Tebí nášu smirénnuju molítvu! Ne otriní nášich sléz i vozdychánij, ne zabúdi nás vo vsjá dní životá nášeho, no vsehdá prebyváj s námi, i Tvojím zastupléniem i chodátajstvom u Hóspoda podážď nám otrádu, uťišénie, zaščítu i pómošč, da výnu slávim i veličájem preblahoslovénnoje i vsepítoje ímja Tvojé. Amíň.

Pripravila **Juliána Polakovičová**

Mladý Jozef

Jakub s rodinou došli šťastne do Kanaánu. No stále prepukali spory medzi jeho ženami a ich deťmi. Jakub sa tešil, že má veľkú rodinu – v tom čase chceli mať všetci otcovia synov, aby im pomáhali. Ráchel však bola jedinou ženou, ktorú miloval. Preto bol veľmi nešťastný, keď pri pôrode ich druhého syna Ráchel zomrela. Malý Benjamín mal byť posledným synom Jakubovej veľkej rodiny. Z lásky k Ráchel zaobchádzal s ich starším synom Jozefom ako s prvorodeným. Ostatných, starších bratov to veľmi hnevalo. Jakub daroval Jozefovi prekrásnu tuniku s dlhými rukávmi, aká prislúchala iba prvorodenému. Ostatní bratia Jozefa nenávideli, keď videli, ako ho otec veľmi miluje. S frflaním a hnevom strážili Jakubove stáda. Jakub poslal Jozefa k nevlastným bratom, aby im pomohol strážiť ovce. Jozef sa zhrozil, keď videl, koľko zla napáchali, a vyrozprával to doma otcovi. To však ešte zhoršilo jeho postavenie. Bratia ho tak znenávideli, že sa s ním nechceli ani rozprávať. Keď sa Jozef pokúšal s nimi nadviazať reč, nevenovali mu pozornosť, len sa mu ustavične posmievali. Nikto nebol v rodine naozaj šťastným. Jednej noci sa Jozefovi prisnil čudný sen. „Rozpoviem vám svoj sen," riekol ráno bratom. „Všetci sme boli na poli a viazali sme snopy. Zrazu sa môj snop vztýčil. Všetky snopy sa postavili dookola a klaňali sa mu." Ak si Jozef myslel, že bratom bude jeho sen príjemný, veľmi sa mýlil. „Čo si myslíš, kto si?" hnevlivo sa pýtali. „Myslíš si vari, že budeme pred tebou kľačať a slúžiť ti?" Zakrátko sa Jozefovi prisnil ďalší čudný sen. Tentoraz ho vyrozprával otcovi. „Snívalo sa mi, že predo mnou pokľaklo slnko, mesiac a jedenásť hviezd – toľko bolo Jozefových bratov. „Veľký a mocný Jozef si asi myslí, že s ním budeme zaobchádzať ako s kráľom", povedali si bratia, keď to počuli. Dokonca aj Jakuba to trochu vyviedlo z miery. Či má azda slnko a mesiac znázorňovať jeho a jeho ženu? „Ozaj si myslíš, že budeš významnejší ako tvoji rodičia?" spytoval sa Jozefa. No aj keď ho napomenul, ďalej o sne premýšľal. Chcel mu Pán Boh naznačiť, že si z jeho rodiny vyvolí práve Jozefa? Jedného dňa

vyhľadal Jakub Jozefa. Mal preňho úlohu. „Tvoji bratia sú so stádom už dlho preč," riekol mu. „Bojím sa o nich. Choď, pohľadaj ich a presvedč sa, či sa im dobre vodí!" Jozef sa vybral v tú stranu, ktorou odišli bratia, a všade sa na nich vypytoval. Napokon ich našiel. Bratia ho zbadali už zďaleka. Spoznali ho podľa nezvyčajnej tuniky, ktorú mu daroval otec. „Pozrite," zvolal jeden z nich, „prichádza náš rojko!" „Je sám," povedal druhý. „Prečo nevyužijeme príležitosť a nezabijeme ho? Potom uvidíme, čo ostane z jeho bláznivých snov!" Jakubov najstarší syn Ruben sa ich pokúšal odhovoriť: „Nemali by sme ho zabiť. Hoďme ho radšej do tamtej vyschnutej studne! To mu bude ponaučením!" Jozef sa už blížil, takže im neostávalo času na dlhé rozmýšľanie. Rázne a bez podozrievania kráčal k bratom. Tu ho dvaja schytili, kým tretí mu z tela strhol drahocennú tuniku. Potom ho hodili, ako Ruben navrhoval, do hlbokej studne. Jej steny boli strmé a klzké. Nebolo úniku. Trochu bez dychu, no predsa spokojne si bratia posadali a začali jesť. Vôbec im neprekážalo Jozefovo zúfalé volanie o pomoc. Ako tak bratia jedli, zbadali blížiacu sa karavánu. Čoskoro zistili, že sú to kupci, lebo ich ťavy niesli náklad korenín. Boli na ceste do Egypta, kde mienili predať svoj tovar. Vtedy povedal Júda svojim bratom: „Čo budeme mať z toho, keď zahubíme nášho brata a zatajíme jeho krv? Predajme ho radšej Izmaelitom a nevzťahujme naň svoje ruky." Všetci okrem Rubena, ktorý bol niekde preč, súhlasili. Potom všetko prebehlo veľmi rýchlo. Niektorí z bratov vytiahli Jozefa zo studne a predviedli im ho. Vyzeral zdravý a mocný, aj keď bol špinavý a zhanobený. Na trhu otrokov získajú zaňho určite slušnú cenu. „Dám vám dvadsať strieborniakov," zvolal jeden z kupcov. Zjednali sa a Jozefa odviedli. Čoskoro sa Ruben vrátil. Mal v úmysle Jozefa tajne oslobodiť a odviesť ho domov k otcovi. Zhrozil sa, keď našiel studňu prázdnu. Žeby ho bratia už boli zabili? Museli sa dohodnúť, čo povedia otcovi. Roztrhali Jozefovu krásnu tuniku, zabili kozľa a namočili ju do jeho krvi. Potom odniesli tuniku otcovi a povedali: „Toto sme našli. Pozri, či to je tunika tvojho syna alebo nie!" Keď Jakub uvidel zakrvavené rúcho, hlasne vykríkol: „Musela ho zabiť divá zver! Jozef je mŕtvy! Nikdy ho už neuvidím! Celý život budem za ním smútiť!" Spútaného Jozefa zatiaľ hnali do Egypta. No Pán Boh bol s ním.

Janka Kobanová

Milí Istinkáči, ani tento mesiac sme na Vás nezabudli a pripravili sme pre Vás zaujímavé úlohy.

1. V prvej úlohe je doplňovačka. Preverte svoje znalosti. Je tu Kondak zo sviatku Troch Svjatitelej a Vašou úlohou je doplniť chýbajúce slovíčka.

Svjaščénnyja i _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ propovídniki, vérch _ _ _ _ _ _ _ _ Hóspodi, prijál _ _ _ _ v naslaždénije blahích Tvojích i upokojénije:_ _ _ _ _ bo óňich i smérť prijál jesí _ _ _ _ vsjákaho vseplódija, _ _ _ _ _ _ proslavľájaj svjatýja _ _ _ _ _.

Tvojá, trudý, učítelej, jesí, páče, bohoviščánnyja, jedíne

2. V tejto úlohe si vyskúšame vašu šikovnosť. Je tu tajnička a Vašou úlohou je, aby ste ju správne vyriešili. Odpovede na otázky napíšte do tajničky.

1. Ako sa volá druhá osoba Sv. Trojice?
2. Ako sa volá matka Isusa Christa?
3. Ako sa volá kniha, v ktorej môžeme nájsť Starý a Nový Zákon?
4. Brat sv. Cyrila sa volá?
5. Koľko máme Božích prikázaní?
6. Koľko máme apoštolov?
7. Kto je hlavou Cirkvi?
8. Ako nazývame tri Božské osoby?
9. Koľko máme Bohov?

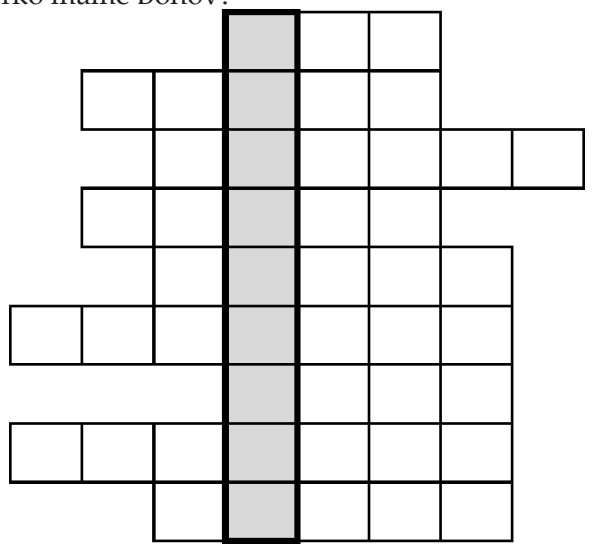

3. V tejto poslednej úlohe si overíme Vašu zručnosť. Vymaľujte si tento sviatok Sriténija (Stretnutia Pána so Simeonom).

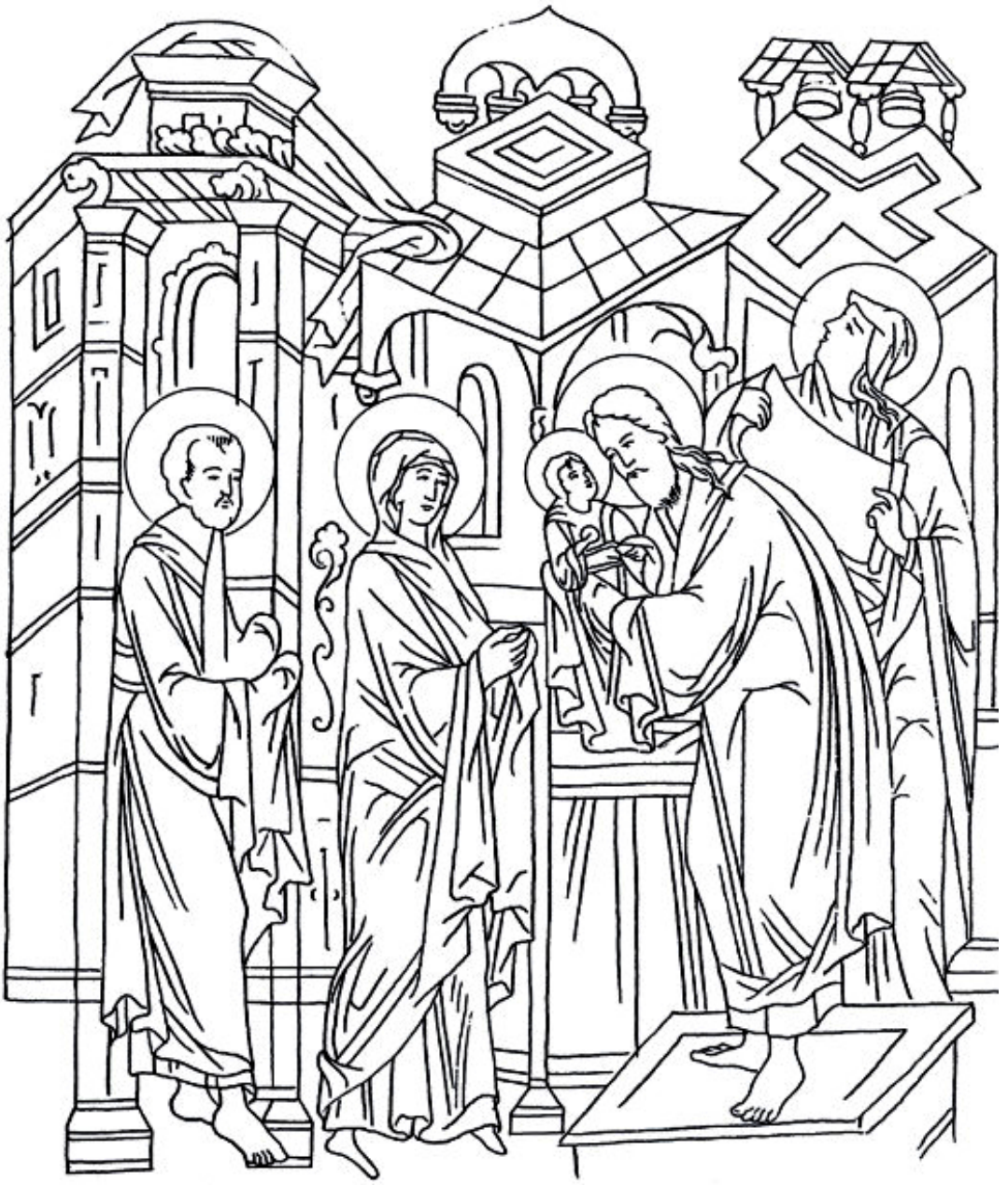

Ѯ ѯ ѯ [ks]

Ѯéнїѧ блѫ́жéннаѧ

Ksénija blažennaja
(Blažená Ksénija)

Ѯиропотáмъ – *Ksiropotám (grécky – suchý potok – takto sa volá aj jeden monastier na hore Atos)*

Ѯенофѡ́нтъ –
- Ksenofónt
(meno Xenofan)

Ѯерѯъ –
- Kserks
(meno Xerxes)

Ѯ - 60

Зе́нїе бл҃же́ннаѧ
вои́стиннꙋ по и҆́менѝ
твоемꙋ̀ и҆ житїѐ твоѐ
бы́сть, на землѝ бо,
ꙗ҆́кѡ во странѣ̀ чꙋжде́й,
преходѧ́щїи и҆ во
ѻ҆те́чествїе нб҃ное
преста́витисѧ ча́ющїи,
всѧ̑ зе́мнаѧ, ꙗ҆́кѡ сѣ́нь
и҆ со́нїе, презрѣ́ла є҆сѝ.

Ksénije blažennaja voístinnu po ímeni Tvojemú i žitijé Tvojé býsť, na zemlí bo, jáko vo straní čuždéj, prechoďášči i vo otéčestvije nebésnoje prestávitisja čájušči, vsjá zémnaja, jáko síň i sónije, prezríla jesí.

Blažená Xénia, Tvoj život bol vskutku podľa Tvojho mena, lebo putujúc po zemi ako po cudzej krajine, a čakajúc na presídlenie do nebeskej vlasti, opovrhla si všetkým pozemským ako tieňom a snom.

Pripravila: Tatiana Mihaličová

Milí čitatelia, dnes Vám prinášame rozhovor s o. d. Borisom Hrustičom, ktorý je duchovným správcom cirkevnej obce Ulič.

Otázka: Otče, akým spôsobom ste sa dostali na PBF?

Odpoveď: Na bohosloveckú fakultu som sa dostal vďaka Bratstvu pravoslávnej mládeže. Bol som jeho členom od začiatku ako vzniklo oficiálne v našej Cirkvi. Skoro do svojich 18 rokov som o štúdium na bohosloveckej fakulte a o kňazstve nechcel ani počuť. Ako syn pravoslávneho duchovného som túto otázku počul veľmi veľakrát. A vždy moja odpoveď bola jednoznačná nie a nie. Nie preto, žeby som neveril v Boha, ale preto, že som videl, čo to všetko obnáša. Až keď som sa intenzívne zapájal do práce s mládežou, táto odpoveď začala tú jednoznačnosť pomaly strácať. Úplne oslabla a nabrala opačný smer v Poľsku, keď som bol na Grabarke na sviatok Preobraženija Hospodňa. Tam som intenzívne začal rozmýšľať o štúdiu na našej PBF. Definitívne áno padlo na Ľutinskej hore na sviatok Uspenija Presvätej Bohorodičky. Toto rozhodnutie padlo pred posledným ročníkom na strednej škole. Po skončení strednej školy som nastúpil na štúdium PBF-odbor kňaz.

Otázka: Aké boli Vaše študentské roky?

Odpoveď: Moje študentské roky boli krásne. Začal som na PBF študovať v 1991. roku. Prvý rok bol o spoznávaní prostredia, ľudí a hlavne o hľadaní seba samého. Začal som cirkevný život vnímať z iného uhla. Zo strany inovercov bolo cítiť veľkú nenávisť voči pravosláviu a jej členom a, naopak, veľkú vieru a odhodlanosť jej členov tvrdo brániť jednu svätú všeobecnú apoštolskú Cirkev - Cirkev pravoslávnu. Bolo to obdobie nátlaku na našu Cirkev. Ako mladý človek mal som v hlave dosť veľký zmätok, ale vďaka fakulte, semináru, mládeži a mnohým iným ľuďom, ktorých mi Boh poslal do cesty, sa tento zmätok pomaly upratal. Ďalšie roky boli plné práce, či už v mládeži, či v speváckych zboroch, či už ako obsluha biskupa a, samozrejme, aj samotné štúdium.

Otázka: Aký bol Váš najpozitívnejší, alebo lepšie povedané najúsmevnejší, zážitok počas štúdia na PBF?

Odpoveď: Vďaka aktivitám bolo veľa zážitkov, ako napríklad: obsluhovať moskovského patriarchu, spievať v štátnej filharmónii, sadiť zeleň v areáli seminára, riešiť typikonové hlavolamy o. Sergeja Cupera, zvládať bohoslužby na seminári a katedrálnom chráme, stíhať mládežnícke aktivity, atď. Na to sa nedá zabudnúť. Bolo toho veľa a stihnúť niekedy všetko načas dalo dosť veľa námahy. Plniť úlohy s podmienkou, že keď ich nesplníš na čas tak štúdium na fakulte neskončíš do druhého príchodu Isusa

Christa, bolo dosť náročné, ale zároveň zaväzujúce a s pomocou Božou sa to darilo plniť. Všetko bolo o tom, či chcem alebo nie. Teraz s odstupom času, keď si na to spomeniem, s radosťou sa nad tým usmejem. Ale niečo úsmevnejšie. Niekedy sa stalo, že sme nedorazili na seminár včas, preto sa špirituál o. Sergej rozhodol nás to odučiť tým, že keď budeme meškať, tak nám predĺži pobyt v seminárnom chráme akafistom alebo kánonom. Po niekoľkých akafistoch, ktoré slúžil s nami, zistil, že to nie je trest pre nás, ale pre neho. A tak naše predĺžené pobyty v chráme skončili.

Otázka: Po tom ako ste doštudovali na fakulte, ktorá bola Vaša prvá cirkevná obec a ako ste sa tam cítili?

Odpoveď: Po skončení PBF som nastúpil na ročnú základnú vojenskú službu v Prešove. V decembri 1997 som dostal dekrét na moju prvú cirkevnú obec Uličv a filiálku Uličské Krivé. Na cirkevnej obci Uličv pôsobím dodnes už 15 rokov. Ako sa tu cítim? Začiatky boli rozpačité, ľudia zo začiatku boli nedôverčiví, dalo dosť námahy vypestovať si nejaký rešpekt, pretože táto cirkevná obec nemala stálych duchovných. Moji predchodcovia nemali čas na udomácnenie sa, kvôli krátkemu pôsobeniu na cirkevnej obci. Ale sláva Bohu je to z roka na rok lepšie a ja sa tu pomaly udomácňujem.

Otázka: Čím by mal osloviť kňaz mladého človeka, aby sa mladý človek živo zapájal do cirkevného života?

Odpoveď: Je to veľmi ťažká otázka a veľmi ťažko sa dá na ňu odpovedať. Čím? Na začiatku svojím vlastným príkladom. Ukázať, že sa to dá, skĺbiť kresťanský život s bežným každodenným životom bežného mladého človeka v dnešnej „modernej“ dobe. A že pokušenia v podobe rôznych životných situácií sa dajú najlepšie vyriešiť jedine s Božou pomocou cez Cirkev s jej darmi.

Pripravil **Miroslav**

Tiesňové volania

Kedykoľvek potrebuješ, je vždy k dispozícii, v čase, nečase, v radosti, v smútku, v chorobe či v zdraví - vždy po ruke - najúžasnejší nástroj, ktorý nám dal Boh do rúk. Nástroj, ktorým sa môžeme s Ním spojiť a v rôznych situáciách nášho života si vypočuť Jeho slová, ktoré potešia, posilnia, povzbudia...

Blízky je Pán všetkým, čo Ho vzývajú, všetkým, čo Ho vzývajú úprimne (Ž 145, 1).

Keď potrebuješ posilu vo viere..... Žd 11, 1-39
Keď potrebuješ posilu v láske..... 1 Kor 13, 1-13
Keď potrebuješ posilu v nádeji..... 2 Pt 1, 16-21

Keď si zhrešil..... Ž 51
Keď strácaš odvahu..... Ž 91
Keď Ti niekto ubližuje..... Ž 56
Keď sa Ti zdá, že Boh je ďaleko..... Ž 139

Keď si na cestách..... Ž 121
Keď si na dne..... Ž 88
Keď potrebuješ povzbudenie..... Iz 43, 1-7
Keď Ťa pokúša pýcha..... Ž 131

Keď s niečím zápasíš..... Ž 27
Keď chceš vychádzať s ľuďmi..... Kol 3, 12-17
Keď hľadáš pravé hodnoty..... Iz 55, 1-3
Keď si osamelý..... Ž 23

Keď tebou druhí pohŕdajú..... Rim 8, 28-39
Keď túžiš po pokoji..... Mt 11, 28-30
Keď si príliš zaneprázdnený..... Ž 90
Keď si vďačný za Božiu pomoc..... Ž 126

SKRÁTENÉ VOĽBY:
V prípade strachu..... Iz 41, 13
V prípade nebezpečenstva..... Ž 17, 8
V prípade rozhodovania ..... Mk 8, 36

Uvedené čísla sú priame voľby a sú dostupné 24 hodín denne, 356 dní v roku.

Pripravila **Zuzka Sadilková**

Prepodobný otec Falalej, deň pamiatky 27. február

Svätý Falalej pochádzal z Kilikijskej oblasti (juhovýchodná provincia Malej Ázie). Opovrhol svetským životom a prišiel do monastiera svätého Sávvu Osvjaščenaho. Zamiloval si námahu pôstnikov, prijal mníšsky postrih – obraz anjelského života, a pre svoj cnostný život sa stal dôstojným presbyterskej hodnosti (kňaz, jerej).

O niekoľko rokov neskôr odišiel do Gavaly, jedného zo Sinajských miest, ktoré patrilo Laodikejskej metropolii. Asi dvadsať stádij (1 stadia = 185 m) od mesta bola veľká hrobka. Na nej bolo postavené pohanské obetište, ktoré už bolo dávno opustené. Obklopovalo ho mnoho starobylých hrobov. Tu prebývalo mnoho nečistých duchov. Všetci, ktorí prechádzali vedľa toho cintorína, sa báli, lebo nečistí duchovia nielenže strašili ľudí prízrakmi, ale často sa stávalo, že napadali ľudí i zvieratá a robili im zlo. Dopočujúc sa o tom, prepodobný Falalej usadil sa na tom strašnom mieste. Postavil si maličký stan a žil v ňom. Cvičiac sa v pôste, umŕtvoval telo nedostatkom, modlil sa neprestajne deň i noc. Nečistí duchovia nemohli zniesť takého suseda. Spojili sa do veľkého pluku. S ohromnou zlosťou útočili na svätého muža, chceli ho vystrašiť divokými hlasmi, vyhrážkami, a všelijakými trestami. Snažili sa prinútiť prepodobného Falaleja, aby opustil toto miesto, ktoré od dávna patrilo im. Ale svätý Falalej bol pevný vo svojej viere, obraňoval sa modlitbou a znamením čestného kríža pevne odolával. Ako chrabrý a nepremožiteľný vojak premáhal nemohúcu silu zlých duchov.

Dlhý čas takto každodenne bojoval s nečistými duchmi. Zvlášť na neho utočili v noci. Nakoniec s Božou pomocou nad nimi zvíťazil. V zahanbení odtiaľ utekali, lebo neboli schopní premôcť silného vojaka Christovho.

Keď svätý Boží služobník vyhnal besov (nečistých duchov) z tohto miesta, postavil si malú kéliu (domček alebo izba mnícha). Malú a úzku, takú, aby sa v nej necítil pohodlne. Dva lakte vysokú a lakeť širokú. V nej nielenže nemohol stáť, ale nebolo v nej možné ani normálne sa posadiť. Prepodobný Falalej bol vysoký, preto musel zakaždým, keď sedel v kélii, skláňať hlavu až ku kolenám. V tomto príbytku prežil asi desať rokov. Vtedy ho navštívil Kirinejský biskup Feodorit.

Na otázku biskupa, prečo si vybral práve taký spôsob života, prepodobný Falalej odpovedal: „Som veľký hriešnik. Verím, že ma v budúcom živote zastihnú veľké muky, a preto som si dobrovoľne našiel tento žalár, nádejajúc sa na to, že týmto maličkým obmedzením budem zbavený večných múk."

Biskup Feodorit si z tohto rozhovoru odniesol veľký úžitok.

Boh daroval prepodobnému Falalejovi aj dar uskutočňovania zázrakov. Svätý svojimi modlitbami mohol uzdravovať chorých na akúkoľvek chorobu a nielen ľudí, ale uzdravoval aj zvieratá. Preto mnoho ľudí prichádzalo k nemu ako k uzdravujúcemu prameňu, ktorý pomáha pri telesných i duševných chorobách. Aj preto sa mnohí Gréci žijúci v okolí obrátili k viere v Isusa Christa. Medzi obyvateľmi Gavaly a okolia bolo mnoho pohanov. Oni všetci sa osvietili vierou svätého a boli privedení k viere zázrakmi svätého Falaleja. Za pomoci novoobrátených kresťanov prepodobný Falalej zničil pohanské obetište a zrúcal aj mohyly. Očistil toto miesto od idolskej poškvrny, postavil na tomto mieste Boží chrám na počesť všetkých svätých mučeníkov a začal v ňom každodenne slúžiť na Božiu slávu. Zbytok života prežil v tom istom podvihu (duchovný a telesný zápas) ako predtým a slúžiac Bohu, zosnul v hlbokej starobe. Svätý Sofronij Jeruzalemský takto píše o prepodobnom Falalejovi v „Limonariu" (kniha obsahujúca mnoho príbehov a zvestí o mníchoch a ľuďoch, ktorí žili zbožným a cnostným životom, zostavená mníchom Jánom Mocchom koncom 6. a začiatkom 7. storočia): „Abba Peter, presbyter lavry svätého Sávvu nám rozprával o abbovi Falalejovi Kilikijskom, že tento blažený človek šesťdesiat rokov bol mníchom a s neustálym plačom vravel: „Bratia, tento čas nám dal Boh na pokánie a ak ho premárnime, budeme za to prísne súdení!"

Prepodobný Falalej odovzdal svoju dušu Hospodinovi okolo roku 460 od narodenia Christa a v mníšstve prežil šesťdesiat rokov.

Prepodóbne ótče Falaléje, molí Bóha o nás!

Podľa knihy „Žitija svjatych svjatiteľa Dimitrija Rostovskogo"

spracoval **Alexander Haluška**

Chrobák

Včera som uvidel v našej kúpeľni chrobáka. Bezmocne plával vo vedre, spolovice naplnenom vodou. Povedal som si : „Ak tento chrobák prežije vo vedre 24 hodín, zachránim ho a dám mu slobodu.“

Po 24 hodinách som sa šiel naň pozrieť. Stále bol tam, no nehýbal sa. Myslel som si, že je mŕtvy a vyčítal som si, že som mu včera nepomohol. Keď som však pohol vedrom, aj on sa začal hýbať. Vybral som ho teda z vedra a chcel vyniesť von. Pretože bol už večer, dvere som mal zamknuté. Kým som ich chcel odomknúť, chrobák roztiahol krídla a odletel. Bolo mi ho ľúto. Keby bol počkal, kým vyjde von, mohol byť slobodný. Mohol odletieť do záhrady, kde by si našiel dostatok potravy a mohol žiť. Ale dnu asi zomrie od hladu.

Vrátil som sa do izby a uvedomil si, že som vlastne ako ten chrobák. Robím presne to, čo on. Veľmi často sa stáva, že keď prosím o Božiu pomoc, dávam mu hranice ako a kedy mi má pomôcť. A keď je už pomoc na dosah, vezmem všetko do svojich rúk a konám podľa svojich predstáv. Často zabúdam na to, že plán, ktorý mi pripravil Boh, je pre mňa ten najlepší. Chce ma vrátiť do záhrady plnej krásnych kvetov. Ja mu však uletím tesne pred cieľom. Strácam požehnanie, ktoré by som dostal, keby som čakal a dôveroval mu.

Závislosť od Boha nie je známkou slabosti. Svedčí o tom, akí silní v skutočnosti ste (neznámy autor).

Z knihy Nikdy sa nevzdávaj (15 povzbudzujúcich kapitol zo života)

pripravila **Radka Baková**

Oslavy Svetového dňa pravoslávnej mládeže v Michalovciach

Aj tohto roku sme spolu na Slovensku oslávili náš mládežnícky deň a to tentokrát 9. februára v Michalovciach. Začali sme archijerejskou liturgiou v katedrálnom chráme za účasti oboch

našich vladykov. Tí nás pozdravili milým príhovorom, kde sme si vypočuli niekoľko rád, ako máme postupovať v našich životoch, aby sme dosiahli spasenie. Po duchovnom nasýtení sme sa posilnili aj telesne, chutným občerstvením. A potom už nasledoval nami očakávaný kultúrny program. Moderovania sa ujali

naši mládežníci Maroš Černý a Natálka Kiraľová a išlo im to naozaj výborne. Počas programu vystúpilo mnoho našich mládežníkov a zistili sme, že medzi nami je naozaj mnoho talentovaných ľudí. Pozdravil nás aj náš brat, prezident českej mládeže, čtec Martin Létal a všetkých nás pozval na Cyrilometodské osla-

vy do Mikulčíc na Morave, kde budeme podľa jeho slov srdečne vítaní. Po programe nás ešte čakal chutný obed, po ktorom sme sa s dobrým pocitom zo spoločne strávených chvíľ vracali všetci domov.

Christos posredi nas!

Oslavy Svetového dňa pravoslávnej mládeže v Olomouci

Naši českí a moravskí bratia taktiež zorganizovali oslavy mládeže, no u nich sme oslavovali tri dni, 15. - 17. februára. Mládežníci

prichádzali už v piatok poobede a všetci sme sa stretli na večerni v chráme. Bolo to naozaj srdečné zvítanie, keďže mnohí sme sa už dlho nestretli. Potom sme sa spoločne presunuli do ubytovacích priestorov, kde sme si navarili chutnú večeru a po nej zahrali spoločenskú hru Mafia, v ktorej niektorí naozaj vynikali. Na záver dňa sme sa všetci spolu pomodlili a dopriali si zaslúžený odpočinok. Na ďalší deň nás čakal naozaj bohatý program. Začali sme archijerejskou liturgiou

za účasti vladyku Jáchyma, pokračovali chutným obedom a besedami na témy duchovného života kresťana, kde nás otcovia duchovní naozaj s mnohým novým zoznámili. Po besedách a krátkom oddychu sme sa poprechádzali krásnym mestom a presunuli sa na večerné bohoslužby. No to nebol záver dňa, lebo nás po večeri čakala mládež-

nícka veselica, ktorá bola pre nás všetkých veľkým zážitkom. Potom sme si aj spoločne zaspievali a pred spánkom pomodlili. A prišiel náš posledný spoločne strávený deň. Po liturgii sme sa spoločne naobedovali a aj keď sa nám veľmi nechcelo, rozišli sme sa všetci do svojich domovov. No odniesli sme si krásne spomienky a duchovnú silu do ďalších dní. Tak s Božím blahoslovením dovidenia na oslavách v ďalšom roku!

Mládežníčka Vierka

Pojas Presvätej Bohorodičky nedovolil zabiť ešte nenarodené dieťa

Desaťmesačná Mášenka Kozlova pozerá na svojich rodičov nádhernými zelenými očami a usmieva sa. Ťažko si predstaviť, že ani nie pred rokom jej mame Anastasiji lekári vykonali abort (potrat). No dievčatko je živé. Ako sa to stalo?

„S mužom sme veľmi chceli to dieťatko. V ôsmom týždni mi prišlo zle – hovorí 23 ročná Anastasija Kozlova – zakrútila sa mi hlava, rozbolelo ma brucho a začala som silne krvácať. Zavolali mi rýchlo sanitku a odviezli ma do nemocnice."

Nemocnica mala veľmi dobrú povesť. Profesionálni lekári, dobrá vybavenosť. Preto Nasťa nemala dôvod neveriť lekárovi, ktorý ju prijal, a povedal: „Musíme vás rýchlo operovať, dieťa je mŕtve."

„Keď som sa prebrala z narkózy, nepretržite som plakala. Nebola som tehotná po prvýkrát. Prvé dieťa som potratila pred polrokom. A teraz znovu. Niekoľko dní som ešte zostala v nemocnici, a zrazu si ma lekári pozvali na vážny rozhovor. Stalo sa niečo čudné, na štvrtý deň krvné testy ukázali, že embryo naďalej žije. Hneď spravili ultrazvuk. Už dlho neboli lekári v takom strese! Dieťa bolo na svojom mieste a čo je hlavné, bolo živé."

Anastasija sa dlho neradovala. „Prežilo, áno – opatrne hovorili lekári – avšak boli ste pod narkózou. Po takýchto operáciách sa deti veľmi často rodia choré." Aj napriek týmto informáciam si Nasťa nedala vziať dieťa. Po niekoľkých mesiacoch pochopila, že lekári ju neklamali. „V siedmom mesiaci som začala mať veľké bolesti , nemohla som ani spať."

„Lekárom som radšej nič nepovedala,

bála som sa, že sa znovu ocitnem na operačnom stole."

Nastina mama sa už nemohla pozerať na utrpenie, ktoré jej dcéra prežívala, preto jej poradila, aby sa šla pomodliť k Pojasu Presvätej Bohorodičky.

Pojas vtedy prišiel do Jekaterinburgu v Svjato -Trojický sobor.

„S mužom sme dva dni prichádzali ku chrámu, no stále nás vystrašili zástupy pútnikov – spomína si Nasťa. Na tretí deň zistili, že tehotné ženy púšťajú dopredu. Prišli sme do chrámu a poklonili sa Pojasu. Zrazu ma baťuška (kňaz) chytil za ruku. Zobral kovčeh (nádobu) s Pojasom, prešiel mi ním po bruchu a do ucha mi pošepol požehnanie. Verte alebo nie, ale bolesti, čo ma trápili, sa stratili. Ľahšie sa mi dýchalo."

V chráme jej podarovali malý posvätený pojas – a Nasťa ho stále nosila až do pôrodu. 15. novembra sa narodilo zdravé dievčatko Mašenka. Za Mašenku teraz každý deň s mužom ďakujú Bohorodičke.

„Mašenka je neuveriteľne veselé dieťatko, ktoré sa stále usmieva, začína hovoriť mama a papa – akurát lekárov sa bojí."

Dievčatko dostalo meno Mária. Je to meno, ktoré nosí aj Bohorodička, ktorá skrze svoj Pojas prejavila svoju ochranu nad týmto malinkým dieťatkom.

Preložil **jerej Miroslav Pavlenko**

Tak ako žriedlo, neustále prekypujúce čistým a hojným prameňom, nikdy nebráni smädnému napiť sa darom čistej vody, tak aj Božia láska stojí na každom rohu, aby sa potešil každý kto po nej prahne.

Sv. Efrém Sýrsky

Bordeaux s nádychom Patmosu

Prednedávnom som mala možnosť navštíviť jedno z pozoruhodných francúzskych miest - Bordeaux. Pri jeho prvej návšteve som strávila štyri dni v centre diania bežného života študentov, s cennými zážitkami, ktoré by dokázali potešiť a skúsenosťami obohatiť nejedného cestovateľa. Bordeaux – mesto vína ale aj pamiatok, prešlo pred niekoľkými rokmi badateľnou transformáciou. Zmenilo sa natoľko, že aj samotní Francúzi ocenili túto príjemnú etapu v histórii mesta. Kedysi predstavovalo pýchu a nadradenosť, lebo byť Bordelais znamenalo byť niekým viac. A predsa sa časom zlepšila premena aj ducha mesta. Ľudia sú tú takí istí ako aj inde vo Francúzsku. Boli mi nápomocní bez problémov. Dnes sú už, prirodzene, zvyknutí na kolobeh návštevnosti daného regiónu a plne zásobení zahraničnými prospektami, knihami či sprievodcami pod jednou strechou – oficiálne v Office de tourisme. Pripomínam to z dôvodu veľakrát nedoceneného významu existencie tejto inštitúcie. Pre mňa je to styčný bod, odkiaľ sa nielen dostanem k hodnovernému zdroju neustále aktuálnych informácií, ale rovnako si tu dokážem zakúpiť kvalitnú mapu, knihu, resp. darčeky. Čo sa týka suvenírov, hádam každému viac skúsenému cestovateľovi neušla informácia o tom, že práve tu sa nachádza najdlhšia obchodná ulica v Európe La rue de Sainte - Catherine. Na konci ulice sú špecializované obchodíky s vínom, ako ináč, keď nie z daného regiónu a taktiež tradičné koláče nazývané canelés. Za zmienku určite stojí aj fakt, že popri vínach si tu dokážete zaobstarať výborne spracované encyklopédie, knihy alebo kalendáre prezentujúce obdobnú aj inú tematiku. Bordeaux ponúka oveľa viac než by sa mohlo na prvý pohľad zdať. Jeho renovovaný vzhľad ulahodí každej vekovej kategórii. Veľkou prednosťou francúzskych miest sú upravené parky, ktoré ponúkajú chvíľkový oddych, možnosť byť uchvátený pohľadom na pamiatky alebo dokonca snahou o výmenu obeda v kantíne či v reštaurácii za posedenie na lavičke v čistom prostredí. Vo Francúzsku to nie je ale nič obzvlášť

výnimočné. Práve naopak. Vedieť aktívne žiť, mať rád prírodu, pohyb je Francúzom viac než vlastné, veď slogan – joie de vivre je tu opodstatnený. Ale vráťme sa späť k hodnotnému získavaniu informácií. Tak ako pre bežného návštevníka je typické odraziť sa informačne od turistického centra, pre pravoslávneho veriaceho je týmto odrazovým bodom navyše aj chrám. Keď som bola v tomto meste prvýkrát, našla som na mape vyznačené viaceré pravoslávne chrámy. Spočiatku som sa ich snažila nájsť, resp. navštíviť alebo ešte lepšie vyjadrené aspoň z vonkajšej strany uvidieť čo najviac. Vopred som si zaumienila, že v nedeľu pôjdem na svätú liturgiu do chrámu St. Joseph, ktorý patrí pod Rumunskú pravoslávnu cirkev. Ibaže ako to už často s vlastnými predstavami človeka býva, aj tu zapôsobila Božia prozreteľnosť a sama za mňa vybrala chrám, kde som nakoniec aj bola aktívne účastná na sv. liturgii. Dokopy som videla tri pravoslávne chrámy, ale v čase mojej návštevy boli zatvorené. Keď som sa s námahou konečne dopracovala k finálnemu tretiemu chrámu, ktorý patrí pod Grécku pravoslávnu cirkev, všimol si ma duchovný správca. V krátkosti sme sa porozprávali o chráme a okrem precvičenia francúzskeho jazyka sme si vymenili niekoľko slov aj v gréčtine. Napokon sme sa rozlúčili s tým, že v nedeľu som srdečne pozvaná na sv. liturgiu. A už bolo po mojich prvotných plánoch. Vďaka nesmiernej Božej láske, ktorá je tak zjavná, sa nedeľa niesla v znamení neopísateľne krásnych pocitov z pobytu v danom priestore chrámu. Zvláštnosťou bolo aj to, že napríklad modlitba Otče náš bola prednesená vo viacerých jazykoch, podľa toho, odkiaľ boli dotyční veriaci. Veriaci tu praktizujú tzv. agapé a stretávajú sa po bohoslužbe na nádvorí. Vytvára sa tým priestor pre vzájomne bližší duchovný kontakt. Srdečne ma prijali medzi seba a pri odchode mi jedna veriaca - p. Suzanne - dala z ničoho nič do ruky číslo telefónu s tým, že ho mám použiť, keď to budem potrebovať. Objali sme sa, trikrát, ako sa na pravoslávnych patrí, sme sa pobozkali na líce a rozišli sa každý svojím smerom. S týmto mestom som sa lúčila plná dojmov. Ten pocit pozná zaiste každý, kto veľa cestuje a aj keď nie je fyzicky doma vo svojej krajine, vďaka pravoslávnym chrámom a láskavosti veriacich sa predsa len ocitá na mieste, kde cíti prítomnosť domova. Okrem Bordeaux ma čakali ďalšie povinnosti v inej fr. oblasti. Po nejakom čase som opúšťala Francúzsko a smerovala naspäť na Slovensko. Keďže som mala povinnosti do neskorého večera v blízkosti Bordeaux a objednaný lístok na autobus domov skoro ráno, musela som nevyhnutne niekde prespať. Práve tu začala viditeľne pôsobiť vzácna ruka Božej starostlivosti. Kontaktovala som p.

Suzanne, ktorá rýchlo zareagovala na moju situáciu a poskytla mi nielen nocľah, ale aj čosi oveľa cennejšie. Táto vzácna osoba, už nebola najmladšou, skôr naopak, avšak aj napriek veku po mňa prišla na stanicu a rovnako tak ma skoro ráno odprevadila k autobusu. Veríte, že Boží anjeli sú vôkol nás? Ja sa už o tom nemusím presviedčať, táto skúsenosť hovorí sama za seba. Keď som vstúpila do domu mojej milej pomocníčky, pocítila som, akoby sme sa preniesli na úplne iné miesto, mimo Francúzska. Na stenách boli okrem svätých ikon aj obrazy a fotografie prekrásneho gréckeho ostrova Patmos. Neskôr som sa podelila o tento svoj zvláštny pocit aj s p. Suzanne a tá mi pokojne odhalila svoj životný príbeh aj to, že jej už nebohý manžel bol Grék, pochádzajúci priamo z toho ostrova. Večer ma ešte pred spaním ponúkla chutnými koláčmi, ktoré jej poslali príbuzní po manželovi z daného ostrova. Jej celkový prístup, prijatie a vôbec pochopenie bol pre mňa tým doteraz najkrajšie prejaveným skutkom lásky v praktickom prevedení pravoslávneho kresťana žijúceho na Západe. Na druhej strane je to aj veľký záväzok, lebo moje poďakovanie, nikdy nedosiahne úroveň duchovnej i praktickej starostlivosti vzácnej Suzanne o mňa. Na podrobnejší opis jej prejavenej dobroty by bolo potrebných oveľa viac stránok, avšak z úcty k nej vynechám tieto detaily, aby boli Bohom prijaté a odmenené. Veľmi si želám, aby som aspoň čiastočne dokázala vo svojom vlastnom živote napodobniť tento príklad a tiež to, aby Boh žehnal na tejto Zemi čím viac takých žiarivých vzorov kresťanského života.

Moja drahá Suzanne, nech Ti tú Tvoju lásku vynahradí nespočetnekrát všemohúci Boh!

Pripravila **VP**

Zelerová nátierka

1 stredný zeler
2 mrkvy
sójová majonéza
tymián
oregáno
rozmarín
čierne korenie
citrón
soľ

Zeler a mrkvu postrúhame na hrubom strúhadle, zmiešame so sójovou majonézou a dochutíme citrónovou šťavou, bylinkami a korením. [1]

Hŕstkové burgery

1 polkilové balenie hŕstky
polohrubá múka
sójová múka (nemusí byť, dá sa nahradiť obyčajnou, ale s touto to viac lepí)
jeden celý cesnak
sladká paprika
majorán
soľ
olej

Najprv si hŕstku premyjeme a necháme aspoň niekoľko hodín stáť vo vode. Potom vodu vymeníme a varíme do mäkka. Prebytočnú vodu zlejeme, pridáme všetky koreniny a poriadne rozdrvíme, nie však na úplnú kašu - chceme zachovať trošku hŕstkového charakteru. Pridávame postupne múku, kým nám nevznikne hustejšie cesto, z ktorého vymodelujeme placky a smažíme na rozpálenom oleji. Hotovo! Ak sa nám placky príliš lepia na ruky, môžeme použiť múku, poprípade zahustiť ešte celú zmes.[2]

Bábovka

1 1/2 hrnčeka polohrubej múky
3/4 hrnčeka kryštálového cukru
1 hrnček sójového mlieka
1/4 hrnčeka oleja
1 rozpučený banán
1 kypriaci prášok do pečiva
štipka soli
kakao
vlašské orechy, hrozienka alebo iné oriešky a sušené ovocie podľa chuti, nemusí byť

Všetky suroviny dôkladne premiešame. Pokiaľ chceme mať bábovku dvojfarebnú, cesto rozdelíme na dve časti a do jednej pridáme kakao. Formu na bábovku vymažeme olejom a vysypeme hrubou múkou. Keď robíme dvojfarebnú bábovku, najprv vlejeme svetlé cesto a potom pomaly prilejeme kakaové. Pečieme pri 180°C cca 30 – 40 minút.[3]

Pripravila **Markella**

1 http://soucitne.cz/recepty/pomazanky/celerova-pomazanka-la-krabi
2 http://varimevegansky.blogspot.sk/search/label/hlavn%C3%A9%20jedl%C3%A1
3 http://soucitne.cz/recepty/sladka-jidla/babovka-vegan